

ПОНЯТТЯ «ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ» В АСПЕКТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОННОСТІ І ДИСЦИПЛІНИ В ОРГАНАХ ДФС УКРАЇНИ

Важливим засобом забезпечення дисципліни і законності в органах ДФС України є належна організація діяльності усіх підрозділів, яка спрямована на виконання їх повноважень. «Для того, щоб стати механізмом реалізації законів, державна служба має відігравати роль дієвого засобу упорядкування самого державного апарату. Виконання законів і загальнодержавних рішень можна чекати лише тоді, коли процес реалізації вимог нормативних актів буде підкріплено злагодженою системою державної служби з чітким розподілом повноважень і відповідальності на всіх рівнях управління» (1, с. 18). Зазначене цілком справедливо можна віднести і до органів ДФС України. Організаційна діяльність щодо забезпечення законності і дисципліни в органах державної фіскальної служби України може регулюватись і регулюється «не тільки правовими, але й іншими соціальними нормами, у тому числі організаційними, які виробляються і виникають в процесі організаційної діяльності» (2, с. 33).

Поняття «організація» неодноразово було предметом наукових досліджень в науці як адміністративного, так і інших галузей права. Так, Ануфрієв М. І., Венедиктов В. С., Негодченко О. В., Соболев В. О., Шкарупа В. К., Щербина В. І. розглядають «організацію» як спосіб упорядкування і регулювання діяльності окремих індивідів та соціальних груп (3, с. 4-22). Як певний процес «організацію» розглядають В. Я. Малиновський, Д. М. Гвішіані, О. А. Радугін, К. А. Радугін і визначають її як: «процес побудови структури органу управління, що дає можливість службовцям ефективно взаємодіяти для досягнення мети діяльності» (4, с. 192); «сукупність процесів або дій, які включають розподіл функцій, повноважень, обов'язків, налагодження сталих зв'язків» (5, с. 185); «процес визначення найбільш важливих зв'язків людей, завдань і видів діяльності з метою інтеграції і координації організаційних ресурсів для ефективного виконання поставлених цілей» (6, с. 41). При цьому, О. А. Радугін і К. А. Радугін «організацію» також розглядають і з позиції управлінської діяльності. На їх думку, термін «організація» в управлінні слід розглядати в широкому та вузькому розумінні. У широкому «організація» розглядається як функціонально-цільова спільність людей з притаманною їй соціальною структурою,

каналами комунікації, орієнтації, координації, управління і контролю, що формується на основі розподілу праці, спеціалізації функцій та ієрархізованої системи взаємодії між індивідами, групами і структурними підрозділами для задоволення соціальних потреб індивідів і суспільства. У вузькому значенні «організація» – це процес визначення найбільш важливих зв'язків людей, завдань і видів діяльності з метою інтеграції і координації організаційних ресурсів для ефективного виконання поставлених цілей (6, с. 41).

З точки зору управлінської діяльності «організацію» розглядають також Є. Б. Кубко та В. В. Цветков. Зокрема, Є. Б. Кубко відмічає, що «організація є універсальною ознакою будь-якої діяльності, в тому числі і управлінської. Поняття «організація» є ширшим за поняття «управління», воно охоплює і впорядкування діяльності неуправлінського характеру, без якого процес управління не може здійснюватися. В широкому загальносоціальному контексті організація направлена на різні соціальні об'єкти і на впорядкування процесів взаємодії з метою вирішення певних соціальних завдань. На рівні державного управління організація передбачає впорядкування суб'єктів і об'єктів управління, системи управління в цілому і усього процесу державно-владного впливу з метою вирішення завдань, що стоять перед державою» (7, с. 64). В свою чергу, В. В. Цветков наголошує, що «організація» – це «функція управління, що трактується як частина змісту самого управлінського процесу» (8, с. 57). При цьому, науковець зазначає, що суть організації як специфічної функції управління полягає в тому, щоб виконати рішення організаційно, створити мережу організаційних відносин, які забезпечують, передусім, цілісність керованої системи, найбільш ефективні взаємовідносини між її компонентами, доцільні відносини координації та субординації між ними. Водночас, функція організації передбачає формування і керуючої системи, здатності доцільно впливати на керовану систему, щоб забезпечити виконання поставлених завдань, використовуючи найбільш ефективні методи та засоби. У процесі здійснення функції організації формуються й канали зв'язків, що забезпечують безперешкодну циркуляцію інформації від суб'єкта до об'єкта та навпаки. Без вирішення означених організаційних питань процес управління є неможливим. Організація є ширшим поняття, ніж «управління», «управлінська діяльність», «управлінська праця». Воно охоплює і впорядкування діяльності неуправлінського характеру, без якого процес управління не може здійснюватися (8, с. 67).

Підводячи підсумок, зазначимо, що організаційна діяльність щодо забезпечення законності і дисципліни в органах державної податкової служби України складає сферу правового регулювання, правового забезпечення такої діяльності. Вдосконалюючи організаційні сторони функціонування підрозділів ДФС України, неможливо досягнути бажаних результатів без відповідної оптимізації правового регулювання

діяльності. Тобто, організаційні і правові засади в забезпеченні дисципліни та законності тісно пов'язані між собою, вони взаємоузгоджені і мають найбільшу ефективність лише у взаємозв'язку.

Список бібліографічних посилань:

1. Дубенко С. Д. Державна служба і державні службовці в Україні / С. Д. Дубенко ; за заг. ред. Н. Р. Нижник. – К.: Видавничий Дім «Інюре», 1999. С. 239.
2. Горшенев В. И. Юридическая процессуальная форма (теория и практика) / В. И. Горшенев, П. Е. Недбайло. – М.: Юрид. лит., 1976. С. 280.
3. Соціологічно-правові аспекти зміцнення службової дисципліни в органах внутрішніх справ України: навчально-методичний посібник / (Ануфрієв М. І., Венедиктов В. С., Негодченко О. В., Соболев В. О., Шкарупа В. К., Щербина В. І.). – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2000. С. 164.
4. Малиновський В. Я. Державне управління: навчальний посібник / В. Я. Малиновський. – Луцьк: Вежа, 2000. С. 558.
5. Гвишиани Д. М. Организация и управление / Д. М. Гвишиани. – М.: Наука, 1972. С. 530.
6. Радугин А. А. Введение в менеджмент: социология организаций и управления / А. А. Радугин, К. А. Радугин. – Воронеж: Изд-во ВЮИП, 1995. С. 210.
7. Кубко Є. Б. Теорія організації і структури державного управління/ Реформування державного управління в Україні: проблеми і перспективи/ Є. Б. Кубко ; колектив авторів ; наук. керів. Цветков В. В. – К.: Оріяни, 1998. С. 364.
8. Реформування державного управління в Україні: проблеми і перспективи / кол. авторів, наук. керів. Цветков В. В. – К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 1998. С. 580.

УДК 342. 9:351. 7

Оксана Олександрівна ПАНОВА,

доцент кафедри адміністративної діяльності поліції Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-3533-5076>

СУБ'ЄКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ

Конституція України визнала права і свободи людини і громадянина пріоритетом у своїй діяльності. Невід'ємним елементом системи стримувань загроз порушення конституційних норм є дотримання всіма